

گوردستان

پلاو که ره وی بسیری حزبی دیموکراتی گوردستان

هه و آزادی

م : هین

سانی بژدی پیمان بوو -
 حیثا لهان ودهور نه کهوتیوم
 ودهور خه بریکی توسینو موتالا
 بووم - کتیبو دهه ترو کاشنکی
 زورم له دور پری پازویونه -
 لهره ده رک دیوه کیم کراوه
 وریا که . خا خونیک آتیا که
 له میزه په کتری ده مانین وچه بیه
 له هه کایک دا پارهدی په کترمان
 داوه دیو مه پستیک کارمان کرده .
 ودهور کهوت - ووت پاشی لی
 کرده - هه مستام دستم کوشی
 و لای سوری خوم دانا ودهستان
 کرد په شه کردن له ترو هدیانه و
 پیداهانیه خوار - باسی جوانی دیه نی
 خوا کرد و خوشی شه وی نامیکه
 دیوونه ترو لاری - کوی لای آهنگی

آستینی وان جهنده سوری له وختوه
 فورم آواته لهو ظاهر ره مانه بیته
 در . ونگبان لی بکیمین و تیمان
 بکه بنین که خاتوو بهری باکو
 خاوبن بوخویان ذروت بکن
 وچیدی لایو نو پین و پالو توز
 و خولو کانتو میکرو به دا نه زین
 آخر نه وانیش آده یزادن - نه وانیش
 آسودنی یان دهوی - نه پرا نیش
 دهی له زان بهره وهر گرن و هیچ
 نهی خاتوو بهریکی آبرو مه ندانه
 که آده یزاد بوانی تیدا خه
 بکا ساژ بکن .
 بی که کنیم و کوتم : خوشه ویسته
 که نه تو بوخوت شاونانی بی گومان وک
 من که اسلا لادی بیه وله پارمشی
 ماروله لایری ۴

نطقی حضرتی پیشوا راجع به جهنگی مامنه شای سه قز

شوی ۳۰-۳۱-۱۳۲۵ حضرت پیشوای
 گوردستان که له ترویز راپوریا که
 پشتن به له بده کتی چیه تشریفی
 جروویو گه رورایوه و به پانی ساتی
 ۸ له عازتی پیشوای حاضر بوو و به
 کاره کاتی به دهستی راگهشت و له ساتی
 (۱) دوی نیو بوو و به چی هینانی لریشی
 چیه جومز گوتی سور دوی نویز
 تشریفی برده سور منبرو نطقی ایراد
 بوو و . له پیشه حضرت پیشوا له بهت
 په بهمانیکه ره که له نیوان آذو باپجان
 و تازاندا به ترازوه گنیک دوو اویشی
 موادی به بهمانیکه شرح فرموو
 و به تاپه تی اشارت به مادی ۱۳ ده مان
 کرد که دلی : اولدم موافقت ده مان
 گوردانی نیشه جی اذربایجان له مزایای
 نه هوا ققنامه استفاده بکن و به سیسی
 مادی (۳) ابراهیمی دولت کلاسی
 ۵ ابتدای به زمانی خویان یخوشن «

و ده موی : له مامنه د افراسان
 به خانیته و موجودتی ایله کرده و آنته
 تیه ده مانوی تروای گوردستان له م
 مزایایه و له آزادیکی که له سور تاسری
 ایران به دهستی گوردان به زوی به لرادر
 ده گرت خویراکان بیرمندی پاشان
 اشاری به شهری روزی ۲۵-۲۴
 چیه فرموو : که سو قاهمیر هوی
 رودانی نه جهنگه چوت کمن ده مستوری
 تلگرایم دایو که ریگی بویردی
 و پانو سردهشت بکه نه و که خوارده منی
 بو سه بازه کتی ایرانی که له له پندانه
 هین بپریت نازانم تلگراه که ده رنگ
 گهشتروو باجرانه گرابوو سه تیب رزم
 آرایش که ایست له قزه تلگرای بی
 آتای قوام السلطنه تروویو و موضعی
 و ریگه کرده نوی و لام دایو قوام السلطنه
 ده مستوری دایو به هیزی خویان ریگه
 آره له که نه و هه تیه به مانا . ماروله لایری ۲

موسیقی و دهنگی خوش و شیرینی
چاکمان کر - ورده ورده هاپنه
سور باسی سیاست آوا له کم که
تابستا زبستر پیدنگ بوو وگویی
بو من رانا تشبو کونی : نوری برانه
شمنو تاکنکی مانندو باسی : نا
کنکی ولز لهو چمنه نویستانه
ناهنی : تاکنکی حور له موضوعی
سیاسی ددوی : تاکنکی حور
هاواری آزادی ده کوی : بوچی
چارکی موضوعیکی اجناسی هاتوسی -
بوچی بریک له وضعی کومه لایانی
نادوی ؟
لهو حورو تانه و تندرته و
خسوخاوری حدایه و شورو حورو
پارانه و حوره شهب چه قزنا نجیکی
پارانه حوره ؟ چه در دیک ایسه
دهران دهکا ؟ رچه بریشکی ایسه
پرو دهکا ؟ ایستا دهن ایسه بو
آوردان کردنه و می دی کاتمان بوو
رازانده نومی شاره کاتمان همول
بدمین .
دهی خایمان اسفلک بگین
و کوچو کرلان ستورین بگینه و
ورنگایان چاک بگین .
و به تپین دهنی خرمیک بین
لادی به هزاره کان - جو تیره فیرمه کان -
فله خوی می تهاو کان که چه رخی
زانی نه ته و که مان په زوری پاسکی

قاردهمان

خوشهوی خلیل

مزوری

خوشهوی کوری خلیل
خوشهوی رئیس عشره می مزوریه
که په کیکه نه هور چوار عشره می
پارزان له سالی ۱۹۲۸ میلادیا نه
کوریستی موسه کانه و لوانی مزوری
له دایشو و پیکسی کورده خاتونه
دنپاره .
پاوی کیم قهرمانه که
(خلیل خوشهوی) به زبانی خوی
حور له گل بهر پورده کانی دولتی
نورشو دولتی عربا به سر برده .
له سالی ۱۹۳۰ میلادیا له وقتیکما
که عیالی پارزان له نتیجه قناری
هیزی انگلیزو عرب چونه خاکی
تر کایوه وله باشدا له سهر و عدی
حکومه می عراق گه رانه و ره له
گه رانه و پاندا دهر دهست کران
و نهی کران بوولانی خواوری عراق
هم وقتدا (خلیل خوشهوی)
اشناخ مایوه ترکیه شش سال
له دولتی عراق عاصی بوو و له دویاندا
له زستاندا به حوری هیزی نورشو عراق
له سر ستوری ترکیه عراق کوزا .
هم وقتدا ایران (خوشهوی خلیل)
مندالو له مالی مامی (اسمد خوشهوی)
گورده و بوو ویری خویندن و نوینین بو

وله آکری تکلاسی جوارومی ابتدائی
تهو نو کردوه . له سالی ۱۹۳۳ ادا کزیم
ملا مصلطی بارزانی له سلیمانیه و فیرانی
کردوه پارزان (اسمد خوشهوی) و
(خوشهوی خلیل) له دوی ها گور کردنی
پوستی اندی (پیره کیره) گه بیشته ملا
مصلطی و دولتی شهری آزادبان کرد
دستان هم قهرمانه له سالی ۱۹۳۵ ادا له
شهری در حرمی پارزانداندا اشترکه کردوه
وله درایاندا له گل عیالی بارزانی
هانه خاکی کوردستانی ایران و .
هم قهرمانه له لایان زعیم ملا
مصلطی بارزانی و ره به نهرماندی (چل -
دو) لکی بک دزبانو تیرا و بو چیهی
سفر .

پار (۵۰۰) نفر شه ریکی زور به سخت کران
وله نتیجه می حمله ده هیزه بپو کوی
دیو گرات نهایتا هیزی دیستانو و یان
شکندن حور له و زور زده فرمان خوشه
وی خلیل و (۱۰) پیش مو کوی بریندار
کران . و له لایان فرساده سیراوه
نیردان بوو و گران له ووش را به دستوری
پیشه وای مصلطی کوردستان (قهرمان
خوشهوی خلیل) تیردا بوو و وزیر
له و وزیر له خسته حامی حورده و یان و زور
له دویاندا بوو و ملی خانه کم (بان
اجل خات و له ناگور دتری رئیس
دوی : هیشتا غرنچه بوو له پاندا به
تخلف حوردهی) گنای پاکه بایندی
سپارد و له لایان وزیر هیزی
کوردستان جنابی محمد حسین سیف
قانی جناب می موهابان بیری کران .
له نتیجه جناب می هم فرماندا ته وای
هیزی ناردهی کوردستان و دایشتوانی
مهابادو حشرتی پیشه وای مصلط و ژنرال
مصلطی بارزانی و هیشتا وزیرانی دولت
نوریشتی علماو شیخو ملا زهیدشتی
حورمه ران و له سران حورو حورده و یان
بوو و جناب می فرمانی نهری کوردستانه
و عاقبتی احترام بووالی ایدی رویش .
خوشهوی خلیل له رنگی
آزادی کوردستاندا . له رنگی
پارزانی گوری آلتی مقدسی کورد -
ستاندا . له رنگی شرف و یشتاندا
لاشدهی به خاک سپارد . په لام
ماوه له پاری ۲

موسیقی و دهنگی خوش و شگرفی
جاگمان کر - ورده ورده هائیه
سار باسی سیات آوا له کم که
تایستا زینتر ییدنک بوو وگوری
بون راندا تشبو کوئی : تهری رانه
تاشو تاکنمکی مانسو تابی : تا
کنمکی وان لهو چمنه توستانه
تاهینی ؟ تاکنمکی هدر لهوشوعی
سیاسی ددوی : تاکنمکی هدر
هاواری آزادی ده کمه ؟ بوچی
چاریکی وشوعیکی اجنانه میوسی ؟
بوچی بریک له ووشی کومله یانی
نادوی ؟

لهو هجو و تلهو و تئیدنهو
حسو خاوریو هعاریه ونسو و حسمو
پارانهوو حمره شعبه چهقرا نیجیکی
یوایه حبه ؟ چهدر دیککی ایسه
دهرمان دهک ؟ رچه برینیککی ایسه
پرو دهک ؟ ایستا دهی ایسه یو
آوردان کردنهوی دی کانمان یو
رازانده نهوی شاره کانمان هعول
بدهین .

دهی خابانان اسفالت بکهین
و کوچو کرلان ستاون بکهینهو
ورینگان چاک بکهین .
وبه تایینی دهی خابریک بین
لادی بههزاره کان - جو تیره فقیره کان -
فله خوی بی منوا کان که چرخشی
زبانی نه تهره که مان به زوری باسکی

افاردهمان

خوشه روی خلیل

هزوری

خوشه روی کوری خلیل
خوشه روی رئیس عشره منی مزوریه
که به کیکه نهمه چوار عشره منی
پارزان لهائی ۱۹۲۸ میلادیدا له
کعبستی موسه کا لهولائی مزوری
له دایک بایکی ککورد هاتوره
دنیاه .
پاکی شعم قارمه که
خلیل خوشه روی) به زبانی خوی
هدر له کم بهروره کانی دولتی
تورکو دولتی عریشا بهمر بردهو .
لهائی ۱۹۳۰ میلادیدا لهو تئیکیدا
که عیالی پارزان له تئجه منی فزاری
عیزی انگلیزو عرب جوته خاککی
ترکیاوه وله باشدا له سهر وعدی
حکومه منی عراق گرانهوه وه له
گه رانهوه باندا دهر دست کران
وتقی کران یولائی خواروی عراق
لهم وقدها (خلیل خوشه روی)
اشاخ مایهوه ترکیکی شمش سال
له دولتی عراق عاصی بوو وانه دایندا
له ستاندا به حوی عیزی تورکو عراق
له سهر سنوری ترکیاوه عراق کورژا .

لهم وقدها : قرمان (خوشه روی خلیل)
منشاپو له مالی مامی (له سد خوشه روی)
گورمه پرووایی خویندن ووشین بو

وله آکری زکلاسی چوارومی ابتدائی
دولتو کردوه . لهائی ۱۹۳۲ دایندایم
بازمه منشی پارزان له سلیمانیه و میلاری
کردهوه پارزان (له سد خوشه روی)
(حوی روی خلیل) له دولی دا گور کردنی
پوستی اندی (بیره کیره) گه بیشتهملا
مصطفی و دولتی شهری آزادیان کسرد
دیسان هم قارمه لهه لهائی ۱۹۳۵ دایند
شهری دهرمی پارزاندا اشترکی کردهوه
وله دولی دا له کم عیالی پارزان
خانه خاککی کوردستانی ابرانهوه .
هم قارمه لهه له لایین زعییم ملا
مصطفی پارزانیوه وه به نه رماندی (جن -
دو) لکی پک دتارو تیرا وراو جیهی
سستر .

له روزی ۲۵ ژانویه ۳۵ دایند
جیزی دیکتا توری و قشستی تاران
له سترهوه حمله یان خینا بووه سار
جیزی دیمو کرکات له طریقی جیهی فار -
مان خوشه روی خلیل هم قارمه مانک
فوری گوزاروشی خوی دایره رماندی له
مصطفی خوشه روی له جوبادا امری بی گرا
که تهره جیزی فاشتریزان گه بیشته تاو
سه کنه ران کرمانی حمله بهدیرت قارمان
خوشه روی خلیل کرمانی فرماندهی ایکی
خوی بهدیت بچی جینا وه که جیزی
دیکتا توری ترکیاوه یهوه به (۵۰۰) کس
و دوتراک وسی تیاره (قرمان خوشه روی
خلیل) دستوری جمنه دایبیش بهر
گمگانی که عیادت له (۳۰) تشریون وهتا

بهر (۵۰۰) نفر شه ریکی زور سهخت کر
وله تئجه منی سی حمله دا هم جیزه بجو که
دیمو کرکات نهائی جیزی دیکتانوو یان
شکتان هدر لهور زوردها قرمان خوشه
وی خلیل (۱۰) پیش همره گری بریندا
کران . وله لایین فرماندهی سیراوه
تیردان پروکان ولهوش دا به دستوری
پیشه روی مصطفی کوردستان (قرمان
خوشه روی خلیل) تیردرا بو تومویر
له تهریز له حمله خاوهی شوروی چوارو زور
له تاروانا بوو ولی داخه کم (باکی
اجال خات ولسه تاگر دتتری ژنسی
دری : هیشتا گونچه بوو له باخدا به
ناسق جه نهووی) گمانی پاککی بایندی
سپارد ونهوی له لایین زوری جیزی
کوردستان جنایی محمد حسین سیف
قاسمی جنازه یی برمه یانده پنی گرا .
له تئجه منی جنازه هم قرماندا نهووی
جیزی تارندهی کوردستان پروانیتوانی
مه یادو حشرتی پیشه روی مصطفی و ترانک
مصطفی پارزانی و هیشتن وزیرانی دولت
و هیشتنی علماو شیخو ملا زه منی
نوسردانوه له ماندها هجو حشورین
بورجنازی قرمانی شهری کوردستانه
به نایب احترام یوانی ابندی روشت .
خوشه روی خلیل له ریگای
آزادی کورد ستاندا . له ریگای
پارزانی گاری آلامی مقدسی کورد -
ستاندا . له ریگای خرقاوشنشتاندا
لشدهی به خاک سپارد . به لام
ماده لایماری ۳

نطقی حضرتی پیشوا . .

له حدودی ۳ هزار کس سرباز کبیر ۸ توپ و دو
 طائر و دو تانک بیشتر ایوانی لی کراره به لامار بو کردی
 ما منا دین و فرماندهی پوستی ایمنش لوی بیام بوسه
 کرده می خوی منطقی خوشتر دهنبری که نهوا هیزی
 از نجاج به لاماری هتاوه چاره چه ؟ نهوش دستور ددا
 تانیه نیو... سنگری ایوه دست مه کنه نوم نهواش که
 چما به کومو بگیه که له لابن سر کرده شوپاوه
 بیان ده کا دینه ۳۹ کس دنگتا کن تانوزنده گنه
 نیو سنگره کبان تعمیر ایوان دهر دهمبرن وعده بیکان
 لی ده کوزن وینجا هزار فینه گیان لی ده گرن ووزمن
 دهنسکی دوا . که بیک دیسان دوزمن به لامار دهنسی
 تعمیر له حدودی ۳۰ کس له پوی سر کرده میر حاج
 احمد کومک بو کرده کن دین و شتر بکی روستانه
 و قورسیان ده گال ده کن و کور هان بستان لی دله کن
 به لام چونکو پیشه که کاتی کوردستان گرمی شهر
 دهین و زماربان له ۷۰ کس پتر ثابت کس ثانی هم
 دیلان لی خوری تعمیر جارش دوا لی گرتی چند تنگ
 و کوزرا و یکی زور دوزمن دهنسکی دیسان جاری سیام
 به لاماری دین عده مه که و سلیه ها گرتی برندهار کایان
 بوونایار بوخوبان برندهار کایان هه له گرن وده کشیموه
 دگر دی مامنا بهی دیلان وله سر بزه کان ۵۰۰ کس
 یان کوزرا و ۲۵۰ کسبان برندهار دو تانک دوو
 طیاره بان سوآوو شکوه .

حضرتی پیشوا فرمودی : مقارنی شام به لاماره
 له بهزی چویشرا لیدی... خیمه روم و له پوستی برندهار
 به لاماریان بو هیزی کوردستان بر دوو هر چند له چیهی

سه لام و روز باش

لهم گانه که نه جنگ دوزمنانی از کنی و دو کراسی
 زر گناریم خاوه بیوستم زنی کانه خمول
 سخندان له پناه و پناه ای روزی نهی و بزرگ
 خوش بوستی کوردستان و بزم .
 سلامی پیشه لوی بهزی کوردستان و جریانی
 جویان و جویان . به نه نایه و جویان
 و شترترین همش نیشان پرور ای حکومت
 له گل گنایان تریل پیش گرش حکم بهزیته
 کبر و ووش مری فریاد سلا گردان دهنن
 و در جان و بزم . زجره و یکی طمان مستبد
 که حکمی گنایان و نه سی ایمن زر گنارن
 فروریته و لمبر گنه پروریت .
 سلام ای آلی بیروز و خنده و پستی
 کوردستان کشیشکی روزگت آگری خاوشه
 خورمانی ژانی دوزمنان وروماکی و هیوا یکی
 زوره تینی خستوه هه گوژدستان . له و آزاره

ماهی نامه ۱
 شم قهرمانه نای ایده . نزهتینی آزادی کوردستاننا نیرا کبانی پاکي به سر
 آلی کوردستانه اموراته وایه . (قهرمان خنده ی خلیل) له پوز گه شته شهیدی
 رینگه نشنان . بو نهی قهرمان . بو بوستونکی ! ایدی ! بو : خنکی کوردستانی آزاد
 شازی دهکا که نو بو جندی پاکي هه مین شهیدو قهرمانی رینگه آزادی خوی
 له و ادلی خوی دا جی کرد و بزم و دایاره . .
 به یاد . محمد صوفه

بزمه خنده و تونکی ایران ویشرومی سیاهی
 دسوکراسی به زرش ای نامه ی بهزی کورد
 سان که بریدی انوسرله بهر و چاره کانی
 از برنکی به خیزه که استوارت ده جینه نای
 جهرکی دوزمن . و زده نو بیدکه به ایده
 دایارو دیل دنان روش نه که نوم نه خوی
 غلت دنان دهر بهزی و هیوانان کهر به
 رینگه خنکی دگر کور و غسی و نایرنگان نه ای
 پشیمان بهرز خنده ویت دا بهوشکی رینگه
 ووزی آلی و نه سی کوردستان روانشو
 جویان بزمه .

سلامانی قاره مانانی دایارو و جبران
 و نوسرلی نیکبختی و زانی خنکی چله پاکي
 شال بهمانی به خیر و تینی خاوشان له پزده
 دهرانه که نه سی جویان ایده هر یک کرده
 لابن و نهم بهمانی خوی زر کور فرمون .
 له لابن خرد و بو گرتی به
 به یاد و دیباغی

[شینی هیمن بو قاره مان خوشه وی خلیل]

خونچه ی خورین !
 کور چنگول هه بر آوو بزوبن
 کور چنگول هه بری و کور یی خوزین
 بو یونان دهر ویی نومار به نومار
 هیمن

دویشی ایوانی چوهه سه بره که شت
 تانگی شهوان گرام کیوو دهشت
 شوحات . نریکی به یادو کم کم

حضرتی پیشوا قهرموروی : مقرانی شام پلاماره
لهو بهزی جومیشا لهدی سهندرموه واهپرستی میردهبشرا
پلاماران بوهیزی کوردستان بر دیو هر چند لهجهی
خه پهر پیشه رگه گاتی نیمه له بهر کمی له ههوه لههوه
بانه کشیان کردوهه پلام. سوارانی آغای احمد خان
قاروق به میداد پانه هاتوه پالتیجه له ههر دوو جیهه
دوزن بریک قهنگو قیشه کمی بهی هیشوه وهدیه کمی
کوزراو داره وهلا توون وله جیهه میریدی محمد آغا
خفوض شه بهنی شهادهتی جیشوه .

بهمجار حضرتی پیشوا هاته سهر تاریخی ایلی قاره مانی
پارزان وهاموروی : تم ایله آزابده گول وش کنه نیشنگان
خوشه وستیان بهی هیشتوه وههوه له مال مندال بان
دورون وگه لی نارمجه تی دبکه شیان هبه دزرمه که له گاتی
نه وان تاثیر نه کردوه وروز بهروز له نیشتمان پرستی
خویناندا بهنن ترن نهیا دلخی که ههاته نهوه بوو خه پایان
بوو پلامار بوستر بهرن وداگیری بکن پلام نه من ونم
کردن ، شه ریک که ایلی پارزان کردو بوته له میزو دا
و نه می نهوده گه آزابی روسته بو استفدیاروه . . . بهر جی وند
ناگری له سهر نیمه هه مومان پیوسته که مال و دارایی
مانوه له کورمه گ به مومو ایلی پارزان به نایمی نهوانی
که له جیهه رای دیمورین به نایمی نهوانی که له مژرری
دوانیدا کارمانی بان نواندوه و له نویه و نواندا نهوانی له شه ریدیا
پریشاد بوون نسبت به خویمان و زن و مسدا بان کوتایی
نه کمین و به لکو نهوان له خویمان و زن و مندالی خویمان
له پیش تر بزاتین .

مه پاباد : چاپخانه

سکوره ستان

دویشی ایواری چوهه سهریو که گشت
تابلانگی شهوان گه رام کیوو ددشت
شه رجات ، تاریکی به دبایو گه کم
داسی دا گسرتم ورده ورده خشم
به سهر دنیا دا گستا پرده دی روش
هلانن پک بهک نه شه سهری گه گشت
میش بهه دلیکی پر ددروه مه سال
لهای ددشتی را گهرا سهوه مهال
به زوره که ما بهرو دا گهوه تم
تا بهری بهه یاف ساتی نه خه تم
پسی ومی بهزا شم آزا ریم جیهه
پسو جی قهزار و آزا شم نهه ؟
دوتلا سهوه له جیگا کم دا
له جهشتی ماری جیگام ده دا
.....
به بان بهر پسو خوم لسی که سوت
دها بوو پانسم چه جاو پسی کهوت
له خه ودا دهنم پانگیسی پر گول
پسر له خهلا له سهر سهرینو سسپل
مش را کیشا بولای خوی له دور
له لایگی باخ پونیک گولی سهر

گول چنگول ههرو تیر آوو بزوین
گول چنگول ههروی و گه وک پشی خوین
بوشتیان دور دوی تو مار بهه نوملار
به نی وان منی کرد دست و سهار
له تیر پاندا بو خوینگیسی نازش
نک انکاشی دی منکا خوینی مورو گهش
دشمن نرسراره له بهنکیسی وی
به خشی خوینن تیری (خوینوی)
نیم سهری گولم نهی خوینجهی خوینن
نوجی و نهوانی دورو بهرت جین ؟
کوتی نهوانی شهی شیدای کور دن
کورانی آزاوی بی بهر وای کوردن
کهوا به ددشتی دوزمن کوزرا وون
له سهر نیشتمان شه مید کسرا وون
میش لاو پستی شو خو جوا شم
نیدا بی تیزی دی نیشتا شم
له خوینا گه و زیم له سهر نیشتمان
به جلی خوینن هاتو مه کن وان
نهو باغه جوا داش خولدی بهریشه
جی بهر و مرشی خو نهچی خوینه
مه پاباد کوردستان ۱ ر ۴ ر ۱۳۲۵

سیسناهی کوردستان

سجدهی سینهای کوردستان که چهنه می لهومی پیش لهایمن وزارتنی بهرزی تبلیغ نهوه
دست به ساز کردنی کرا بوو دوابی خات و تبلیغی نوپی زور اعلاهی اخلاقی که نهاندازی له
خوبور دن و نیشتمان بهرستی قارمانی انجما میر شوره می نیشان ددها و دهنوشی که شم مانه
آزایه بوپارزاتی نیشتمانی خوشه وستیان چه نیدا کار ییگان به به خهراج اواره وارد کردوه و ددشتی
به کار کردوه پیوسته برابانی نیشته جیری مه پاباد و دهورو بهر استفادهی لی بکن و به نایمی نه
لایمن وزارتنی تبلیغ نهوه را گه به ندراوه که له کاتی چون برسینا و له و ختی وارد دیرون و شایسته نمانا
مرامانی انضباط به مومون .

دهنگو باسی هه ندهه ران

له رادیوی شهوی ۲۹، ۳، ۲۵

هوسکۆ - روزنامه گانی فرانس ژور
 له ستای ألمانيا ددوین دویلی تم
 روزنامه اسلامی و وزیر مسوری
 خازریه امربیکان نوسیه کهدولیه
 له گهل انگلیز یونانه بیکی هه گه گه
 نه دوتواری له کله له ام انلابه وه
 دهره گوی شهوی که له مریکو انگلاره
 یونانه کی تیره یان هه
 هوسکۆ .. رئیس هه کی مریکو دوج
 خانی یوغوسلاوی مهله کی کرد له
 ایریکو شاهه دچاپ بکرت و ده خانی یو
 وچی برسی هه چا نومه هه له شکرکی
 ملی یوغوسلاویات کرد له نه چواندا
 گوتی بی هه
 هوسکۆ .. مینو خیرون سه زوت
 وزیر اسپانیای جمهوری اعلامیه کی
 داوه دله پیشه هه هاتی مهله اسپانی
 له این دهره دهره دیو کرابه کان ده بیته
 مینو شورشکی داخلی هه
 هوسکۆ .. مینو مولوتوف اعلامیه کی
 داوه دله له چواندی ایتالیا ده ترسری
 مینو شورشکی داخلی چوونکه
 له وای له مچوانده دورست ده گه
 ده رنه و له یون که پیشوانی فاشیزم یون
 مایتالیا ..
 اتقوه .. اعصابی گهره رانی هه

کرا دهره له می شوروی
 له م پاره هه موافی خوی
 به آشکرا دیار کرد وه که
 پرده له دهه ایتالیا هه
 شوروی ده دهره ده
 کین له کان هه شهوی
 عیانت هه
 هوسکۆ .. له ۲۲ ژوین
 کو فرانس سازمانی گز
 کهرانی بین ایتالی له
 هوسکۆ کو ده بیته وه ..
 اتقوه .. گه له ده ده له گه
 بی عرب له مانی اوت
 له یان کهره وه
 اتقوه .. روزنامه هه
 انحصاری هه هاتی مهله
 فلسطین حاجی امین
 انحصاری بو مینو سیوه ..
 اتقوه .. ریگای آسنی
 فلسطین ولینان دوجاری
 تیچون سیوه له تیجه
 حرکان چو له که فلسطین
 اتقوه .. گویا ده گوتی
 ایتالیا کان آرزوی نام
 کردی هیزی ده رانیان
 ده گه نه ده تاسی
 دهره له سویند خوره گانی
 بکن ..
 دهلی .. ۹ بوما له
 کارخانه ریگای آسن
 له بیته هه
 دهلی .. هاتر چوی له بی

فلسطین ولینان ماوری اردن قه دهه کرا ..
 دهلی - یردی له بی که ده کهره سه ستوری
 فلسطین و ماوری اردن به بوما ویران کرا دوو
 هه عات باش شهوی فیند مارشال موشگومری له
 سه ریدانیری ..
 دهلی - سفیری انگلیز له مس دهره مهله
 باشا سه وک وه زیری مصری کرد گویا له
 دیدنی هه هه بیته یونان ای انگلیز مصره ..

آگاهداری

ژماره ۱۷۲ - ۳۰ ۳ ۳۲۵

چاکرین موادی قش و بترینو
 ماله جات محصولی ایران سه قش له
 شهی کوردستان واقع له ایاری قش حاجی
 داردی به قهره می زور مناسب و هر زان
 هه بیته یوفروشی حاشره .
 شرکتی تهرنی کوردستان -
 محمد امینی مینی .
 آ - ۲

تکا

له آغایانی نوسهران تکا ده که این وقاره
 کانیان به شه تکی خوش خویون ایملی
 کوردی پاکتوس به ره مون جایشین و قا
 پیشیان ده کری له دوسی ستونی روزنامه
 دریزتر نه بی .

بمسدر هاتی آارات

۴۴

دور کبر نسبد، احمد حمیدی

خیبلائی گلی ژسلائیش ناردر ایونه
 آارات ویرم جوره ژمار بکی زور
 زرابونه آارات لهعر لابه کسوه
 سهخت محاسره کرابودن نرمد کانی
 نور کیش بی ووچان سووز تانی کون
 کمری خویان بمسدر ناوله کان دا
 دوزاندمو بسنه سو آاراتیه کانی
 وورده کرد .

فرنده کمی وها سرورم بن کرد
 که هاروشنبه مه لهنسدی آارات
 خه پانه کمی وورد کردو کوشی
 ویرم هوبه تم بیچاره بمسرا گه بشت
 و نه بنوانی نهوی دیوبه نی بوئنه وانی
 دیکه می بگسرسه ووه .
 کانی گرانوه بوقتلاخ گه بشت
 تاولی آاراتیه کان بولای خسواری
 کیشرا .

موش بود لهریزی کسوانه کساران و
 خه پانه کانی مبالی نیو برابوو .
 فرمانده می ماکو باومری و دل تاپایی
 آاراتیانی به دوهانی ایسران تانی
 کرد موه ویرم جوره که نائب هومول
 آنکارا لوی نلرده سنسووری آارات
 آکایی بفرمانده می کورد دا که
 آاراتیه کان ده توانن کاروانیک ری خن
 وینیرنه دیهانی ماکو و نه و نه دندی
 خواردمه مانی پیوست بی بکرن وی به نه
 آارات نه گهر براسنی نه پیشناه
 درو نه یواک کومه کیککی گه وور
 بوو به آاراتیان لهو روزنه ننگانه دا
 بو مجاهدین کورد زور به نسرخ بوو
 به لام داخه کم نه بشت فیلیکی دیکه
 بو بی هیز کردنی جوولانه ووه کم
 کردنی هیزی بارز کازی آاراتیان
 بوو .

لهم یارمه نهی فرمانده می آکورد لخوش
 برون و به سوپاس و مشنیک زوره ووه
 کاروانیکی گه وورمان ساز کردو
 تار دانه ایران به لام ایدی روی ته و
 کاروانه یان نه دیه ووه .

چونکو روزی دووه می روشتنی
 کاروان هیزه کانی گه وور می تورک
 دوو امین و گه وورترین به لاماری خویان
 یونازمندی آارات دست بی کرد
 و به می خاکی ایسرانیش گه له بشت
 آاراتیانه ووه له کت و نیو ویرم کوانی
 کورد مگان دیاسوه دست هیزی
 تور گه کان .

دباری دا فرمانده می ماکو له پانی
 نهوی آاراتیه کان له بی نه سباردنی
 زوره کانی پاسکرا ووه تور که کان
 خه برادر بکا نهوانی خافلانده ووه
 و سانی کورته ووه ژمار بک سیوانی
 چه کدازی نه آارات وده در خسنوه
 و کیشا و نه ایرانوه بیچکه لهوش
 له سنی دور خسته ووه ایلاتی ایران
 له سنووری آارات به شیک له ایلی
 ماره له پاره ۴

نادره گ کوری دلادرو
 له خو بورودی حسین پاشا کازی درابه
 که خواردمه معنی ساز کوبه نه چاسو لرووه
 له آارات روشت .

ایره داده می بکوزنی که کوردانی
 حسین پاشا بیچا و نه ایلیان نیریک
 آزادی و خدیومت به بملهت به کزان
 هویان دابوله کن خاوسالان خوشه
 وستی و اجسرامیکی زورمان بوو
 و دیسان دهی دیار بکری که کوزرانی
 حسین پاشا ده گهل نه ووه و و خرابه که
 به مبلهتی خوی بکوردیو نه واری
 میاونی خه ناک کردیو به جوریک
 قنله کمی صدنی که له ایسرانی

تم فرمده تانه که بی ووچان له آسمانی
 آارات له قرین دابون هیندی جبار
 و بهر گواله ده که و تن و یونیشنگی
 نیوان نه ده گرانوه به کی له فرمده
 زور بهر ز فریوو و له حکمی گولسه
 خوی ده بار کرد بو و خوی گه باندیوه
 لوتکسی همدیه برزی آگری نه
 ایدی بو آگری هل ده گبرابه معنی
 بهرده خوارده چونکو آگری تا
 ریستا ساری خزی بهر جاوی بشر
 شاردیوه ایسو آگری نه دهنوانی
 اجازه مده که دوزمانی کوردانی تا
 نه و نه دنازه بهر بیک بن بهر بفرن ده بوو
 تم دوزنه بهر بیکه نه بی بکری
 پلگ شه بلاغی پای توندی آگری

کوردستان

ماوهی لاپه ره ۳

به سه ره هاتی ارارات

قراباش اوغلی که چه نهمسال پیش جوو بوونه تور کسبه وام جهنگی آزاره دا کاره دهه سنی پلار کتاری جهه ی باگوری روزبه لانی آزارات (سردار بولانی) بیوون لاپه ی فرماندهی ایرانه وه دا سببا کسرا بیرون ویرا بوونه ایرانه وه .

حکومت هاتی تورک به قیلا دانی یان تخته تله ده گله هر شه ده دیو بوست مجاهداتی آزارات وانان به بره دانی وانان بگات به نایه هاتی ایروم جهه هاتی خدان بگات ههول دهه دا . کاتسه بیکیش بووری حهکتی وشیخ جهه قادر نووسی ههوانی ده بناده کرد . دیو بیکوت مایونی حیدران جلالی بوو هاتی لانی خنپان بگورینه وه وسه بره دانی بوون لانی بوو هاتی کورد به پیچه وانان بره سنی به نیشانی وحشی کورزانی له زیر آرای ملی خواندا په سه ره گه وانوه وسه ره داوانه دنیان بو تور که کان به چا کنز ده زانی نهیا له وان عبدالله حسن اغشا ده گله کورری خوی با بنیه یز تور که گه رانه وه بلام گزان یز لاری

روزی عظمی جهنگ دوانی حساب ده زانی بوون بوسه سنی خویان له بیوونه جهنگ دانی بوون دوانی دووم آزارا کت به له سو بوور دوانی له زانیزه بوور به بره دانی یه کوری واولو بوور بوونه سانی شه رکی خورنه دانی دهست بی کورور له گه کات دا بوون سهر له سنوری ایران به پیچه هاتی جهه بووری حهکتی تور لانی هاتی مایه هاتی پشت سنوری ایران پشان ده سنوری یه ده بوسه لانی پلن دیر . بو آزارا نه کان زور ناخه زور که ده گله هیزی ایران به هر سه وره تیک بیت جهنگ تیکن .

فرماندهی کورد تمم به سه ره هاتی له به خراب حالی بوون ده زانی به هه دی دهی اصلاح دهستوری به بورد گانی نه کردنی له پیش هزی ایران دا بلام کات کت گه بته سهر دنیکی باره یینه کراوی دیت :

هنگونگی توند بویش کورتی من له هر بره بروه توم به سلام مساهی توبویش کور دانی پانی ده زانم و له کور دانی کور کورد بینه و سهرت و بره بکه وه زور دانی .

که نه قرابت لهوهی بینهوه استعمار جهه کان بوو دانی به سهرت کان کور دانی کور دانی کور دانی ماضی عشاری شرم و کور دانی بی شه وه ای خویان و لوو مدتهش دا دانی لانی بوور زسته و ده زانی له هر کتبه کیش و دانی بوور و پلام و زوری ده زانی کان بوور زانه سهر چوکی کردنی و لانه که بان و له اولاده وه ده زانه کان و استعمار جهه کان بوور ایران کردنی کور دانی به هه جوو و سختی و به هه جوو جهشتی تی کورشا بوون .

چاریگسی جهه رکی بوون توندی کور دانی بوون و ده ستر منجی ایمه دانی بوون و پانی ایمه دانی بوون و پانی بوون و سهر سهرای خویان بی رازانه توم و ده بیکیش به تور و پلیر موه خاتره مایه دانی و مال و خاتره مایه بوور تور و بووم داوه سوکاندنی به به بوور یوان و هورمان و بووم بارانی نهو منطقه به ده ستر سهر تیب هه دشت به تاجه ایسه لانی داوه دا

کورتی و ناخیزر نه چوخی خوینی استعمار بینه دور ده سی ایسه نه یسه دشت یکه به ستن ریک که بوون کور دانی کت که نه ههول به دهن آزادی وسه ره سنی بسین و ده سنی مر نه چنه کان بیارین جهه و چاره ریکی عمرانی و لانه که مان بی نه من که خویبه کور دانی دلسوزو نیشانی بهرست ده زانم نه یانه دهه بیکم به به نه بویش آزادی به ای آزادی بوو هه آوا که کانم بو نه ساندنی آزادی بانگ ده گتم و ده لیم :

خوشه وینه کاتم - نه گه ره زور زنه نه تیکبنا چارزون نه گه ره آرمه زوی بیکه وتوو هه به ریکای آزادی دا فیداکاری بکسن - هه ره آزادی دتوانی ایروم بگه بنه ریزی نه بویش که توم کان هه آزادی دتوانی و لانی ایوه آرومان بکته وه و هه ره آزادی به کاردی هه آزادی مات له چاره ره دشی نه جات ده ده پانی بوو گفت و گورنه آشنا کهم هلستا و رویش له به ره رکی هه لملی کرد و به بیکه تینه وه کورم :

عزیز له میرت نه چی - هه ره آزادی -

سه ره خوشی

زور به خه جوو به ده توم و ده هاتی قارمان خوشی و خلیل به زعم به له مستطقی و هه وه بو برانی بازاری به تابه به سنی خا توده ی له وه قاره مانه سه ره خوشی عرش ده که بسن خوشه

ملی خواناندا پسر گرانه و ستر
 بیت پنهان بکن
 فخرنامه می خورد هم و سهره های له
 پیک خراب حالی بوزن دوازده و چو بد
 اصلاح دستوری به بره گانی که کردی
 له پیش دزی ایران دایلام کانی که بسته
 ستر خانیکی با بود پنهان گوی بیت
 جنگه گانی تورک له خاکی ایرانیش له
 پشه بود به لاری و آزارات دست بی
 کرد بود دیار کتوت دوزخش و وحشی
 ایران داری دوزخش چه بوزی تور گیمی
 قبول گرد بود به شیک له خاکی خوی
 که نیت آزار از کنگ هلاک و تیر
 بوز بهین بردی نام کانی میسلسی
 کرده کانی به کانی ایران خسته
 زب انحرزی و برماندی علی تورک

دست پیکرا لشکره کانی تورک دانه
 پیش آزارانه کان همیشه و ملامه ستوری
 ایران خاطر جم بودن . هم به اند
 یان بهی لایه نکره دزانی له بره و مؤن
 و مدله لاتی خویان بوتریکی ستو
 ری ایران نرد . بیایوی جنگه کیشی
 به لاری . تور که کانی گرت مابه
 ستان له بود و ره کومالاتی پیشو
 آرام آرام فتونی تورکیو نیو راستی
 آزارات بکیش مانده و له کایران . سخن
 له نیون بهرمانی زلامی بخرس و شیو
 دولانی فولدا بلا و تابو بدین بکن .
 کومله که فرزند کانی تورک
 له آسمانی آزاران حال دفرین بازی
 خویان بشه پسر زونمانی بی کو
 نانداد مرشت هم کومله کاری خوی
 پیچی ده ختا کومله یکی دیکه و ده
 ده که و تو بهرمانی دست بی ده کرد .

ماوه ای لایه ۱
هه ر آزادی

دینا با پازروازه بوم چو نهی ژنایی
 لایه کان ژانی رنگه کیشی جهات بیج
 و دیواری رمش و قورم آوی و بی
 بی خاکی کون کونی دی کانی گورد
 سادات و منمن نه دینی و لو بهی رمش
 و سارت و سر و سر و گوی لاکه که گوتی
 و تور و خولون و عیاری گوجو کولان
 پر زبل و زیبه کانت میل نه فرموی
 به لام تمن که بیست و نیوز سال له دیانه
 زور و اور نیو بیکه و ژنایی تالی دانیستونی
 نمودن تا تم دیوه و بیرو ای کرد و بود
 له تو جانر دزنام که طرزی خانو بهری
 لادی به کان مده گان . چه سرخ له روی
 پیش هیچ نتا و دینگی نه کرده و ده
 زانم که چو نهی ژنایی خاوه مانی نو
 سخوتانه و لگ ژانی آدی زاد له پیش
 آسمان آزادی چه سرخی بیست تاجی و ده زانم
 له هیچ جینگا به کسی کرده واری دانه بی

خانی مهران بود و
 بوم داو سواتانی به
 و مبرویان و هورمان و
 بوم بارانی نو مناشته
 به دستنی سورتی و وحشد
 مرتجع لسانی دایر دودا
 و آورنی بهرمانی دیهانی
 دوزور بهری سهرده مت
 بدستی دستو بیونده گئی
 شه و به و زده لو به خانه دا
 قد گئی من ثابت ده گمن
 که او بو معلوم که او پیش
 که گوتی ایبه له بهرمانی
 و تده و ژانی و بیستاری و
 خویری کبری ایبه
 ایبهش بیمن خوشه
 و لایه گمان آودمان بیته و
 ایبهش بیمن خوشه خانو
 بهزه کاتسان برازی نه بود

عزیمتی حضرتی پشه ابو ته ورز
 روی ۳ - ۴ - ۱۳۲۵ هجری ۱۳۰۰
 حضرتی پشه ای سکوردستان بو ته ورز
 عزیمتی کرد
 و رادیوی ته ورز خبری دامعانی ۱۶ وای نیوه
 روی نهوی روی تشریفی ۱۳۳۱ بیسته ته ورز

دزی زمانی کوردی
 درسی بیست و نه هه م

۱	هک
۲	دوو
۳	سی
۴	چار
۵	پنج
۶	شش
۷	هفت
۸	هشت
۹	نو
۱۰	ده

له بر مانیکی قستی روزی ۶ روز نامه
 کوردستان بلاد نیو و